

Voorzitter: Marjan van Giezen

@: marjanvangiezen@icloud.com

tel 06-29564484

Secretaris: Henk Nijstad

@: hnijsstad@gmail.com

tel. 06-28719909

www.duurzaamleidschendamvoorburg.nl

Jaarplan Stichting Duurzaam LV 2024

Inleiding

In 2023 is de aandacht voor een duurzamer Leidschendam-Voorburg flink toegenomen. Dat kwam enerzijds door een actieve wethouder, die ons goed betreft bij zijn plannen en activiteiten. Maar anderzijds kwam het vooral door de Green Challenges, die de Stichting Duurzaam LV in 2023 heeft opgesteld. Na een succesvolle avond in theater Ludens, met gastspreker Florian Dirkse, hebben zich meer dan 40 mensen aangemeld om op één of andere manier mee te doen met duurzame activiteiten in onze gemeente. Dat heeft geleid tot zo'n 15 'Green Challenges', die eind november 2023 zijn ondertekend door zowel de voorzitter van Stichting Duurzaam als door de wethouder Duurzaam, Marcel Belt.

Daarnaast heeft het klimaat ons het afgelopen jaar ook laten zien dat er echt actie nodig is om de effecten van klimaatverandering tegen te gaan. Grote droogte afgewisseld met veel regen, hoge temperaturen en meer stormen maken dat we in onze gemeente meer aandacht moeten besteden aan klimaatadaptatie, zoals het tegengaan van hittestress door meer bomen te planten, bijv op pleinen en bij winkelcentra. Maar ook de opvang van regenwater wordt een probleem als we geen maatregelen nemen om het rioleringsstelsel te ontzien. De Regentonnen-actie in het najaar van 2023 vroeg hier aandacht voor. Met de plaatsing van regentonnen ontzie je de riolering en spaar je tegelijkertijd drinkwater uit omdat je de tuin met regenwater kunt sproeien. Kortom: veel aandacht voor duurzaamheid, voor klimaat, voor groen en voor energie.

Die aandacht gaan we in 2024 voortzetten. Voornamelijk door de Green Challenges uit te voeren, samen met de initiatiefnemers, de gemeente en inwoners. In dit Jaarplan vindt u de belangrijkste activiteiten voor 2024. Maar we doen natuurlijk meer dan alleen deze activiteiten. Zo werken we samen met de gemeente aan het Bomenplan, het Groen Actieplan en de uitvoeringsagenda Duurzaamheid. Ook bij het opzetten van een Lokale Klimaat Agenda zal de Stichting Duurzaam de gemeente ondersteunen.

Maar we blijven ook kritisch op de gemeente en zullen waar nodig aan de bel trekken als we vinden dat er te weinig wordt gedaan of dat de uitvoering te langzaam verloopt. Dat doen we in onze kwartaaloverleggen met de wethouder, maar ook door aandacht te vragen van en in te spreken in de Gemeenteraad.

Tenslotte zijn en blijven we aanspreekpunt voor bezorgde inwoners. Bijvoorbeeld bij nieuwbouwplannen waarbij onvoldoende rekening wordt gehouden met groen, bij vragen over vergroening van tuinen, wateropvang etc. Via onze website maar nog meer via directe contacten met inwoners blijven we beschikbaar voor advies, overleg en samenwerking. Niet alleen met gemeente en inwoners maar ook met andere organisaties die duurzaamheid hoog in het vaandel hebben staan. In 2024 gaan we ook ondernemers hier meer bij betrekken. Want ook zij hebben belang bij een gezonde en groene leefomgeving, bijvoorbeeld bij de winkelcentra. Kortom, de Stichting Duurzaam staat open voor alle initiatieven die zorgen voor een duurzamer en groenere gemeente!

Stichting Duurzaam Leidschendam-Voorburg

De Stichting Duurzaam Leidschendam-Voorburg (Duurzaam LV) heeft tot doel een duurzame ontwikkeling te bevorderen in Leidschendam-Voorburg en bij te dragen aan een leefbare wereld voor nu en later. Wij zijn een vrijwilligersorganisatie, met een bestuur en een aantal vrijwilligers en wij werken samen met andere maatschappelijke organisaties waar het kan, om elkaar te versterken. Wilt u ook meedoen, als bestuurslid of als vrijwilliger? U bent van harte welkom!

In dit Jaarplan vindt u onze plannen voor 2024, en leest u wat onze prioriteiten zijn.

Green Challenges 2024

In november 2023 hebben we als Stichting Duurzaam samen met wethouder Marcel Belt 15 Green Challenges ondertekend, die we in 2024 gaan uitvoeren. Dit is dan ook de kern van ons Jaarplan 2024. De Green Challenges gaan in op de prioriteiten die we in het Jaarplan 2023 al hebben vastgesteld: energietransitie, klimaat en groen. Daarnaast gaan we in 2023 inzetten op duurzaam leven: minder verspilling, meer besparing.

Energietransitie

Op het gebied van energietransitie onderneemt dan wel steunt de Stichting Duurzaam de volgende acties:

- ☐ We ondersteunen de bewonerscommissie de Heuvel bij gesprekken met Wooninvest over komende renovatie/verduurzaming. Onze inzet is gericht op een lage footprint en op eindgebruikers bij tussen- en eindoplossing.
- ☐ We ondersteunen de bewonerscommissie Emmastraat bij gesprekken met Wooninvest over komende renovatie. We zetten in op optimale isolatie en we onderzoeken opties voor zonnepanelen en warmteoplossing. We werken hierin samen met Burgerkracht Centrale en Katalyst.
- ☐ Ook ondersteunen we Oud Voorburg bij het Green Challenge initiatief om ervaringen met energietransitie in de wijk Oud Voorburg te delen met organisaties in andere wijken. Dit doen we samen met Energy Common.
- ☐ Waar nodig spreken we de gemeente aan op de noodzaak om breder te kijken naar alle opties voor alternatieve warmtebronnen, zoals geothermie, aquathermie en warmtelinQ voor een gemeente breed warmtenet. Dit vanuit onze inzet op een lange termijn footprint en op eindgebruikerskosten.
- ☐ Waar gevraagd adviseren we VVEs over hoe te komen tot meer inzet op zonnepanelen bij VVE's. Met 2 VVE's hebben we inmiddels contacten.
- ☐ Als Stichting Duurzaam nemen we deel aan het door de gemeente opgezette Kernteam Energietransitie.
- ☐ We hebben al eerder gepleit voor een 'Marshall-plan energietransitie, inclusief een heldere Roadmap per wijk. Op deze manier kan elke inwoner zien wanneer zijn/haar wijk aardgasvrij wordt gemaakt en wat er in de tussentijd wordt gedaan aan alternatieve energie. Dat geldt niet alleen voor de 'van het gas af'-wijken. In elke wijk moeten inwoners – mits met steun van de gemeente – invulling kunnen geven aan energiebesparing en energietransitie.

Klimaat

- ☐ In 2023 hebben we de Regentonnen-actie uitgevoerd, gefinancierd door de gemeente. Er zijn meer dan 40 regentonnen met subsidie verkocht, in samenwerking met de tuincentra. In 2024 blijven we aandacht vragen voor het opvangen van regenwater in de tuin, door de plaatsing van regentonnen, afwatering, het loskoppelen van regenpijpen op schuur en dak.
- ☐ Ook starten we de Green Challenge om de opritten van woningen te vergroenen, bijvoorbeeld door het gebruik van waterdoorlatende tegels.
- ☐ Stichting Duurzaam doet mee aan het opzetten van een Lokale Klimaat Agenda door de gemeente. We nemen binnen onze mogelijkheden graag het voortouw bij het oppakken van acties.
- ☐ De Voortuinenwedstrijd van Groei & Bloei wordt dit jaar gecombineerd met Groene Tuinendag: een duurzame tuin bestaat uit minder tegels, meer inheemse planten en goede wateropvang.
- ☐ De actie 'Tegel eruit, plant erin' wordt voortgezet.
- ☐ Een aantal inwoners gaat op eigen kosten de 'kroos-tegels' uitproberen. Een nieuw soort tegel die gemaakt is van eendenkroos en die waterdoorlatend is. Als dit een succes is, gaan we bij de gemeente ervoor pleiten deze tegels te gebruiken bij bijvoorbeeld betegeling van parkeerplaatsen.
- ☐ In het kader van de Green Challenge wormenhotel zal Groei & Bloei in maart een cursus starten om een wormenhotel te bouwen. Een wormenhotel kan in eigen tuin en daarmee maak je je eigen compost.

Groen

- ☐ We blijven ons inzetten voor meer groen/behoud van groen bij nieuwbouw- en renovatieprojecten. Zo zijn we actief samen met omwonenden voor behoud van groen bij de projecten Ruysdaellaan, Klein Plaspoel Polder, Overgoo en andere bouwprojecten. Omwonenden kunnen altijd onze ondersteuning vragen! Waar nodig dienen we bezwaren in of gaan in beroep tegen bouwplannen waar onvoldoende groen dan wel groen van onvoldoende kwaliteit terugkomt.
- ☐ We blijven ons hard maken voor een 'Groen-norm', een vaste norm bij nieuwbouw- en renovatieprojecten waarbij er *minimaal* dezelfde hoeveelheid en kwaliteit groen moet terugkomen als voor de bouw.
- ☐ We leveren een bijdrage aan het nieuwe Bomenplan van de gemeente
- ☐ We ondersteunen de gemeente bij het uitvoeren van het Groen Actie Plan. We hebben ons gecommitteerd om aan minimaal twee projecten mee te werken.
- ☐ Bewoners van het Nederbragtpark gaan met ondersteuning van de gemeente een kale stenen muur vergroenen met planten en struiken. De voorbereidingen hiervoor zijn al gestart.
- ☐ In het voorjaar willen we een duurzame bloembollenactie starten, waarbij inwoners een zakje duurzame bollen kunnen ophalen om in hun straat een boomspiegel of middenberm te vergroenen.
- ☐ Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet moet de gemeente een Omgevingsvisie opstellen, en moeten projecten een Omgevingsbesluit krijgen. We denken hierin mee met de gemeente, maar zullen ons ook kritisch opstellen bij omgevingsbesluiten die onvoldoende groen bevatten.

Duurzaam Leven

- ☐ Eén van de acties uit de Green Challenges is de actie '12 maanden Duurzaam LV'. Hier willen we met maandelijkse suggesties hoe duurzamer te leven in eigen huis, buurt of leven inwoners laten zien wat ze op kleine schaal zelf kunnen doen om duurzamer te leven. Minder voedselverspilling, tweedehands kleding, gezamenlijke aankopen als straat of buurt. Inwoners kunnen zich hiervoor aanmelden, op voorwaarde dat ze de suggesties doorsturen naar tenminste twee andere inwoners. Op deze manier willen we als een soort kettingbrief inwoners betrekken bij duurzamer leven.
- ☐ Tegengaan van afval: in Leidschendam-Voorburg zijn diverse groepjes inwoners actief met het inzamelen van zwerfafval. Deze groepjes lopen wekelijks of maandelijks door hun eigen wijk en verzamelen al het zwerfafval dat ze tegenkomen. ER zit ook een sociaal effect aan, zo drinkt de groep Oud Voorburg na afloop gezamenlijk koffie bij een café. Aanmelden voor deze zwerfafvalgroepjes kan natuurlijk, laat het ons weten dan brengen we jullie met hen in contact!
- ☐ Ook de leerlingen van Gymnasium Novum hebben een Green Challenge ondertekend, zij gaan samen met twee docenten bij andere scholen langs om uit te leggen hoe belangrijk het is om afval te voorkomen dan wel op te ruimen.
- ☐ Bewoners van de Laan van Haagvliet gaan als Green Challenge een 'zwerfafvalkastje' maken, met daarin gereedschap om zwerfafval in te zamelen. Ze onderhouden dit kastje gezamenlijk.
- ☐ In Stadstuin Rusthout vindt maandelijks een Repair Café plaats, op de eerste zaterdag van de maand. Hier kunt u uw kapotte huisraad en apparatuur laten repareren, indien mogelijk. Zo voorkomt u veel afval!
- ☐ Stichting Duurzaam zal samen met Stadstuin Rusthout een educatiepakket opstellen voor scholen. Jong geleerd is immers oud gedaan. Stadstuin Rusthout leent zich hier uitstekend voor, scholen kunnen hier op bezoek komen en veel leren over duurzaamheid en groen.

Luchtkwaliteit

Door gebrek aan capaciteit kunnen we als Stichting Duurzaam tot nu toe weinig inzet plegen op luchtkwaliteit. Maar het blijft een belangrijk thema in onze gemeente. Want Leidschendam-Voorburg is weliswaar aangesloten bij het Schone Lucht Akkoord, maar helaas hebben we daarvan nog niet veel concrete activiteiten gezien. We pleiten daarom voor de volgende acties vanuit de gemeente. Met hulp van vrijwilligers hopen we hier in 2024 meer aandacht aan te kunnen besteden:

- ☐ Met inzet van de goede luchtkwaliteitsdata van de werkgroep LV2 (Lucht Voor Leidschendam-Voorburg). wil Stichting Duurzaam concrete voorstellen doen om de luchtkwaliteit te verbeteren, met name op

knelpunten rond scholen en drukke kruispunten. De eerste stap is alle wegen in woonwijken 30km, zoals inmiddels ook in Amsterdam is ingevoerd. Als het daar kan, kan het in Leidschendam-Voorburg ook!

- ☐ Houtstook blijft een belangrijke bron van luchtverontreiniging, waar veel mensen met luchtwegaandoeningen ernstig last van hebben. Dit leidt volgens RIVM tot ernstige gezondheidsschade. Alleen een 'houtstook-alert' helpt onvoldoende. Stichting Duurzaam wil een meldpunt voor mensen die hiervan ernstige hinder ondervinden, om op basis van de klachten met nadere voorstellen te komen.
- ☐ Citizen science: inwoners maken zich terecht zorgen over de luchtkwaliteit in onze gemeente. Die is nog maar net onder de norm (in de meeste gevallen). Door inwoners te betrekken bij het meten de van luchtkwaliteit worden effecten van bijv. houtstook of autoverkeer beter zichtbaar. LV2 is hier al actief mee bezig. De huidige meetapparaten om in eigen buurt te meten worden nu via de provincie beschikbaar gesteld. Stichting Duurzaam vindt dat ook de gemeente hieraan bij moet dragen.

Samenwerking met de politiek

Natuurlijk blijven we ook in 2024 samenwerken met de politiek. Dat doen we door onze kwartaalvoerleggen met de wethouder Duurzaam. Door gesprekken met fracties, wij staan open voor presentaties of toelichtingen in fractievergaderingen of bijeenkomsten. We benutten inspreekmomenten in de Gemeenteraad als er onderwerpen op het gebied van duurzaamheid op de agenda staan. En we dienen zienswijzen in waar nodig en relevant.

Samenwerking met andere organisaties

We werken graag samen met andere organisaties die zich richten op duurzaamheid. Een bijzondere band hebben we met de Stadstuin Rusthout, waar we maandelijks vergaderen en waar onze bijeenkomsten plaatsvinden. Zoals de Duurzame Borrel, de Green Challenges bijeenkomsten en diverse cursussen door Groei & Bloei. Groei & Bloei is ook een vaste samenwerkingspartner, met heel veel kennis van tuinen en planten. Daarnaast werken we graag samen met Energy Common, Platform Lokale DemocratieLV2, de Bomenstichting en MeerBomenNu. Dat willen we in 2024 voortzetten, natuurlijk ieder met behoud van eigen identiteit en kwaliteit.

Samenwerking met buurtinitiatieven

Stichting Duurzaam heeft als primaire insteek om de verbinding te vormen tussen inwoners en de gemeente, als het gaat om duurzaamheid en onze leefomgeving. Dat hier behoefte aan is, blijkt wel uit de contacten die wij met inwoners hebben. Ook onze Duurzame Flits kent veel (gratis) abonnees. Wij hechten hieraan grote waarde en zullen in 2024 de contacten met de wijken voortzetten. Dan gaat het bijvoorbeeld om de voorbeeldwijken waar gestart wordt met energietransitie of wijken waar nieuwbouwprojecten plaatsvinden en waar we ons inzetten voor behoud van groen.

Donateurs gezocht!

We zijn een stichting die draait op vrijwilligers. Acties uitvoeren kost geld, en gelukkig kunnen we vaak een beroep doen op subsidies vanuit de gemeente, Vlietwensen, of het Koepelfonds. Daarvoor zijn we erg dankbaar. Maar we zijn ook dringend op zoek naar donateurs. Dus wilt u een specifieke actie steunen, bijv het indienen van bezwaar en beroep bij bomenkap of nieuwbouwplannen, of wilt u bijdragen aan materiaal voor zwerfafval, bloembollen etc, dan zijn we daar heel blij mee. Uw bijdrage zal zeer welkom zijn.

=====